

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ, БІОЕТИКИ ТА ІНОЗЕМНИХ МОВ
ВІДДІЛ ПСИХОЛОГІЧНОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ

**КОМУНАЛЬНА УСТАНОВА «ОДЕСЬКИЙ МІСЬКИЙ
ЦЕНТР ЗДОРОВ'Я» ОДЕСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ**

**ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА**
КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ, КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОЇ ПСИХОЛОГІЇ ТА
ПСИХОЛОГІЇ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

**МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ
ПСИХОСІНЕРГЕТИКИ ТА АЛЬФОЛОГІЇ**

МАТЕРІАЛИ V МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ЛЮДИНА ЯК ЦІЛІСНІСТЬ: ТРАДИЦІЇ ТА ІННОВАЦІЇ

**20 жовтня 2022 р.
м.Одеса, Україна**

*Victoria J. Shanks
2022*

УДК 159.9:155.2(063)
Л 937

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
Одеського національного медичного університету
(протокол № 4 від 23 лютого 2023 р.)

Редакційна колегія:

Доннікова І. А. - доктор філософських наук, професор, завідувачка кафедри філософії Національного університету «Одеська морська академія»;

Кривцова Н. В. - кандидат психологічних наук, голова Професійної асоціації дослідників ТОВ «Міжнародна академія психосінергетики та альфології», керівник відділу психологічного консультування Одеського національного медичного університету;

Ляшенко Д. М. – кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії Національного університету «Одеська морська академія», доцент кафедри філософії, біоетики та іноземних мов Одеського національного медичного університету;

Медянова О. В. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри диференціальної та спеціальної психології Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, доцент кафедри філософії, біоетики та іноземних мов Одеського національного медичного університету;

Мокрієнко Е. М. – старший викладач кафедри філософії, біоетики та іноземних мов Одеського національного медичного університету;

Русалкіна Л. Г. – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри філософії, біоетики та іноземних мов Одеського національного медичного університету;

Терзі О. О. – доктор юридичних наук, доцент, доцент кафедри судової медицини Одеського національного медичного університету.

Відповідальний редактор:

Ханжи В. Б., доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, біоетики та іноземних мов Одеського національного медичного університету.

Рецензенти:

Дубініна В. О. – доктор філософських наук, доцент, завідувачка кафедри філософії та суспільних наук Полтавського державного медичного університету;

Варинська А. М. - кандидат філологічних наук, професор, завідувачка кафедри українознавства Національного університету «Одеська морська академія».

Л 937 Людина як цілісність: традиції та інновації: Збірник матеріалів V Міжнародної наукової конференції (20 жовтня 2022 р., м. Одеса) / Одеськ. нац. мед. ун-т, каф. філософії, біоетики та іноземних мов, Міжнародна академія психосінергетики та альфології та ін. ; ред. кол. : В. Б. Ханжи (відп. ред.) та ін. – Одеса, 2023. – 315 с.

У збірнику матеріалів запропоновано міждисциплінарний погляд на актуальні проблеми буття людини, що несе в собі як інтерпретації традиційних вчень та підходів, так і інноваційні розробки. Представлено результати осмислення людини як цілісності через зіставлення філософських, соціально-гуманітарних і природничо-наукових підходів. Особливою рубрикою висвітлено матеріали круглого столу, присвяченого 20-річному ювілею Одеського відділення Українського синергетичного товариства. Для дослідників питань людського існування та самовдосконалення.

Матеріали опубліковані в авторській редакції.

Редакційна колегія не завжди поділяє позиції авторів. За точність, достовірність та коректність викладеного матеріалу всю відповідальність несуть автори.

© Автори матеріалів, 2023

Зміст

ПЕРЕДМОВА	5
АНТРОПОЛОГІЧНИЙ ВИМІР СУЧАСНОГО ЗНАННЯ	5
<i>Raikhert K. ON THE INTEGRATED EXPLANATION OF TWO-SYSTEMS THINKING</i>	6
<i>Ратніков В.С. АНТРОПОЛОГІЗМ ФІЛОСОФІЇ Ч. ПІРСА</i>	9
<i>Шевченко С.Л. ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ ЕКЗИСТЕНЦІАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМАТИКИ В ІНТЕГРАТИВНОМУ РЕАЛІЗМІ К.Ф. РАЙНХАРДТА</i>	14
<i>Ханжи В.Б., Вичко О.В. КОНСТИТУТИВНА ІНТЕНЦІЙОВАНІСТЬ СВІДОМОСТІ У КОНЦЕПЦІЇ ФЕНОМЕНОЛОГІЧНОГО ЧАСУ Е. ГУССЕРЛЯ ТА ФАЗИ АНТРОПНОГО ЧАСУ</i>	21
ФІЛОСОФСЬКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ТА ЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ ТА ПСИХОЛОГІЇ	33
<i>Вастьянов Р.С. ФІЛОСОФСЬКІ КАТЕГОРІЇ В РОЗУМІННІ ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ ПОЛОЖЕНЬ ПРО ХВОРОБУ ЛЮДИНИ. НОЗОЛОГІЯ, ПАТОГЕНЕЗ ТА САНОГЕНЕЗ ЯК КАТЕГОРІЇ В ТЕОРЕТИЧНІЙ МЕДИЦИНІ</i>	33
<i>Криленко В.І., Дергунова О.І. ПСИХОЛОГІЧНА ОСНОВА ОСМИСЛЕННЯ НОРМИ ПРАВА</i> ..	41
<i>Ляшенко В.В. ТЕОРЕТИКО-СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ РЕЛЕВАНТНОСТІ КРИТЕРІЇВ НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ В СУЧАСНИХ МОДЕЛЯХ МЕДИЦИНИ</i>	46
<i>Lyashenko D. SOME METAPHYSICAL PROBLEMS CONCERNING THE SUBJECT MATTER OF MEDICAL KNOWLEDGE</i>	52
<i>Місерджи С.Д. ДНК ЯК ІДЕНТИФІКАТОР ПРИРОДНО ОБУМОВЛЕНИХ МЕЖ ЛЮДИНИ У КОНТЕКСТІ БІОМЕДИЧНОЇ ЕТИКИ</i>	65
ПРОБЛЕМА ЦІЛОГО І ЦІЛІСНОСТІ У СФЕРАХ ФІЛОСОФІЇ, НАУКИ, РЕЛІГІЇ ТА МИСТЕЦТВА	71
<i>Гольд О.Ф. ПОЛІКОНФЕСІЙНІСТЬ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА АНТИГЛОБАЛІЗАЦІЇ</i>	71
<i>Єршова-Бабенко І.В. КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ ПРОБЛЕМИ ЛЮДСЬКОЇ МАКРОЦІЛІСНОСТІ – КОНЦЕПТ “BRAIN-PSYCHE (MIND/CONSCIOUSNESS...)”</i>	76
<i>Нарбутова Т.Є., Спаський І.Д. ФІЛОСОФСЬКА ТРАДИЦІЯ ЯК СУКУПНІСТЬ ДУХОВНИХ ВПРАВ ЗА П'ЄРОМ АДО У КОНТЕКСТІ ПРАКТИК ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ВІДТВОРЕННЯ ЦІЛІСНОСТІ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ЕНТРОПІЙНИХ ПРОЦЕСІВ СУЧАСНОСТІ</i>	108
<i>Петрушенко О.П. ПРИНЦИП ЦІЛІСНОСТІ ЛЮДСЬКОЇ ОСОБИСТОСТІ ТА ПРОБЛЕМИ ЇЇ ЗБЕРЕЖЕННЯ У СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ</i>	108
<i>Петрушенко В.Л. РЕЛІГІЙНИЙ АСПЕКТ ЦІЛІСНОСТІ ЛЮДИНИ</i>	112
<i>Поплавська Т. М., Федорова І.В. ХОЛІСТИЧНИЙ КОНЦЕПТ ТРАНСФОРМАЦІЇ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА</i>	117

СУСПІЛЬНІ, ПСИХОЛОГІЧНІ ТА СОМАТИЧНІ СКЛАДОВІ ЗДОРОВ'Я В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ.....	123
<i>Кокоріна Ю. Є., Філіпенко Д.В. ДОСЛІДЖЕННЯ ПИТАННЯ ВПЛИВУ МАС-МЕДІА НА АГРЕСИВНУ ПОВЕДІНКУ ПІДЛІТКІВ.....</i>	<i>123</i>
<i>Стоянов О.М. ДЕЯКІ ФАКТИ ЕПІДЕМІЙ НЕЙРОІНФЕКЦІЙ В ОДЕСІ, АНАЛОГІЇ З КЛІНІКОЮ, ПРОНИКНЕННЯМ В ОРГАНІЗМ І УСКЛАДНЕННЯМИ COVID-19</i>	<i>128</i>
НОРМАТИВНІ ПРАВИЛА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ТА ЇХНЄ ЮРИДИЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ	153
<i>Терзі О.О. БІОЕТИЧНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ РЕПРОДУКТИВНИХ ПРАВ ЛЮДИНИ</i>	<i>153</i>
ІНДИВІДУАЛЬНЕ І ТИПОВЕ В ДОСЛІДЖЕННІ ПСИХОЛОГІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я.....	156
<i>Медянова О.В. МЕТОД ІОРТ ФРАНЦА РУППЕРТА У ТЕРАПІЇ ПСИХОТРАВМИ.....</i>	<i>156</i>
<i>Spicer G. HOW SYSTEM CONSTELLATIONS CAN IMPACT THE COURSE AND OUTCOME OF AN ILLNESS.....</i>	<i>168</i>
ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ, РЕСУРСИ І РЕЗЕРВИ САМОЗДІЙСНЕННЯ ОСВІЧЕНОЇ ЛЮДИНИ	175
<i>Кривцова Н.В. SMART-МОДЕЛІ ДЕ-СУГЕСТІЇ: ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВАХ САМОЗДІЙСНЕННЯ ОСОБИСТОСТІ ДОСЛІДНИКА ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....</i>	<i>175</i>
<i>Petinova O. NEW AGE AND PERSPECTIVES OF THE FORMATION OF THE HOMO CREATOR</i>	<i>195</i>
ПРОБЛЕМИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ВІДТВОРЕННЯ ЦІЛІСНОСТІ ЛЮДИНИ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВАХ	200
<i>Вергелес К.М., Куліш П.Л., Школьнікова Т.Ю. ХРИСТИЯНСЬКА КОНЦЕПЦІЯ ЦІЛІСНОСТІ ЛЮДИНИ У КОНТЕКСТІ СУЧАСНОГО РЕЛІГІЙНО-ФІЛОСОФСЬКОГО ДИСКУРСУ.....</i>	<i>200</i>
<i>Кулачинський М.М. ЦИВІЛЬНА ЛЮДИНА У КОНТЕКСТІ «НОВОЇ ВІЙНИ» НА ПРИКЛАДІ ІТАЛІЙСЬКИХ ВІЙН</i>	<i>207</i>
<i>Недашківська В.Г., Михайленко В.Л. МАЙНДФУЛНЕС-ПРАКТИКИ: ЧОМУ МЕДИТАЦІЇ МОЖУТЬ ЗРОБИТИ НАС СТІЙКІШИМИ ДО ПЕРЕЖИВАННЯ ДОСВІДУ ВІЙНИ.....</i>	<i>218</i>
<i>Пунченко О.П. ВОЄННИЙ КОНФЛІКТ У СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ВІДНОСИНАХ СУЧАСНОГО СВІТУ – ОСНОВА ДИСГАРМОНІЇ В ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я ЯК ГЛОБАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ ЛЮДСТВА.....</i>	<i>223</i>
<i>Пустовіт С.В. МОРАЛЬНА ЦІЛІСНІСТЬ ЛЮДИНИ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВАХ</i>	<i>227</i>
<i>Рудінська О.В., Князькова В.Я. ПРОБЛЕМА ЗБЕРЕЖЕННЯ ЦІЛІСНОСТІ ОСОБИСТОСТІ ЛІКАРЯ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВАХ.....</i>	<i>2322</i>

ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ В ГАЛУЗЯХ ОСВІТИ, МИСТЕЦТВА ТА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	236
<i>Абрамович В.Є. СИНЕРГІЯ ПРАГМАТИЧНОГО ТА ТВОРЧОГО ПІДХОДІВ У МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ: ДОСВІД І ПЕРСПЕКТИВИ.....</i>	<i>236</i>
<i>Борщ В.І. ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПСИХОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я</i>	<i>241</i>
<i>Данилко М.В. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ В ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я.....</i>	<i>245</i>
<i>Доннікова І.А. КУЛЬТУРА ЯК ШЛЯХ ДО ЩАСТЯ: ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЇ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....</i>	<i>248</i>
<i>Касьянова О.М., Квасник О.В. ОСОБЛИВОСТІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ГІГІЄНИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ.....</i>	<i>255</i>
<i>Кир'язова О.В. ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ МЕДИЧНОЇ ГАЛУЗІ: МОВНИЙ АСПЕКТ.....</i>	<i>260</i>
<i>Лазор Н.В. КОМУНІКАЦІЙНІ БАР'ЄРИ ПРИ ПЕРЕДАВАННІ ТА СПРИЙНЯТТІ ІНФОРМАЦІЇ В КОНТЕКСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....</i>	<i>263</i>
<i>Нагачевська С.В. ПОЄДНАННЯ ТРАДИЦІЙНИХ ТА НОВІТНІХ ФОРМ У ВИКЛАДАННІ ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТАМ-МЕДИКАМ.....</i>	<i>267</i>
<i>Нетребчук Л.М. ГЛОБАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....</i>	<i>270</i>
<i>Русалкіна Л.Г. ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ.....</i>	<i>273</i>
<i>Ткаченко К. CHARACTERISTICS OF THE ORGANIZATION OF EDUCATIONAL INSTITUTIONS AND SPECIFICS OF THE EDUCATIONAL PROCESS IN CHINA.....</i>	<i>275</i>
<i>Уварова О.О. ІМІДЖЕВА ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ У ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я</i>	<i>281</i>
КРУГЛИЙ СТІЛ, ПРИСВЯЧЕНИЙ 20-РІЧНОМУ ЮВІЛЕЮ ОДЕСЬКОГО ВІДДІЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО СИНЕРГЕТИЧНОГО ТОВАРИСТВА	284
<i>Єршова-Бабенко І.В. ДО 20-РІЧЧЯ ОДЕСЬКОГО ВІДДІЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО СИНЕРГЕТИЧНОГО ТОВАРИСТВА</i>	<i>284</i>
<i>Добронравова І.С. ЦІЛІСНІСТЬ ЯК ЄДНІСТЬ БАГАТОМАНІТНОГО</i>	<i>290</i>
<i>Гончарова О.Є. ПРОБЛЕМА ЗМІНИ ХАРАКТЕРА ВЗАЄМОДІЇ ЛЮДИНИ ТА МАШИНИ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОЇ НАДМІРНОСТІ І ЕКСПОНЕНЦІЙНОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНІЧНОГО СЕРЕДОВИЩА.....</i>	<i>295</i>
<i>Козобродова Д.М. ТРАНСФОРМАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ РЕАЛЬНОСТІ У КОНТЕКСТІ ЛЮДИНОМІРНОСТІ.....</i>	<i>302</i>
СПИСОК АВТОРІВ	307

ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ МЕДИЧНОЇ ГАЛУЗІ: МОВНИЙ АСПЕКТ

Кир'язова Олена Вікторівна
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри філософії, біоетики та іноземних мов,
Одеський національний медичний університет

Людина як цілісність завжди була в центрі наукових розвідок ще з давніх-давен і безперечно залишається актуальною для вивчення з кожним днем все більше. Де знаходиться межа людських здібностей – досі невідомо, проте доведено, що можливість до вдосконалення – нескінченна. Видатний французький письменник Віктор Гюго зазначав: «Ідеї людини, яка не знає інших мов, обов'язково мають недоліки. Хіба що ця людина – геній». Знання іноземної мови як засобу соціального спілкування є невід'ємною частиною сучасного освітнього розвитку спеціаліста у будь-якій сфері, а особливо популярним це стає у новітніх реаліях для фахівців медичної галузі. Медицина як наука, кожного дня вдосконалюється та модифікується, тому спеціалісти, що обрали цю царину не мають зупинятись на володінні лише особистим досвідом та знаннями, а їй постійно переймати його в іноземних колег. Конкурентноспроможність фахівця завжди зростає за умови володіння іноземними мовами та виводить його на інший професійний рівень. При підготовці сучасних медиків з'являються певні складнощі щодо вивчення іноземних мов у ЗВО.

Основна проблема, що виникає під час підготовки майбутніх фахівців медичної галузі в мовному аспекті – це не усвідомлення перспектив, що відкриваються перед майбутнім лікарем будь-якої направленості за умови володіння ним іноземною мовою. Студенти часто концентрують усю свою

увагу на вивченні дисциплін медичного напрямку і досить мало уваги приділяють покращенню комунікативних умінь та навичок.

Володіння іноземними мовами дає студенту-медику можливість отримувати більше інформації з різних джерел. Багато сучасних матеріалів з медицини викладено лише іноземною мовою. Переклад цієї літератури відбувається не завжди швидко, тому саме знання мов допоможе лікарю опанувати інформацію та вже запровадити її у свою практику, в той час коли спеціалісти вашого профілю (що не володіють іноземною мовою) будуть тільки знайомитися з нею у перекладі. Найуспішніші фахівці медичних галузей завжди є учасниками різних симпозіумів та конференцій. Такі заходи часто організовують за межами нашої країни. Учасники збираються з різних куточків світу, щоб отримати новий досвід та поширити свій вже набутий. Використання іноземних мов є обов'язковим атрибутом для продуктивної участі у цих заходах. Лікар буде мати можливість отримати додатково корисну інформацію для своєї роботи в приватному спілкуванні з іноземними представниками медичної сфери, а не тільки обмежитись виступом на семінарі.

Також, неможливо оминати увагою таку проблему як невелика кількість аудиторних годин для вивчення іноземних мов саме за медичним профілем. Часто виникає на практиці ситуація коли студент добре володіє іноземною мовою на побутовому рівні але в медичній сфері його знання втрачають свою міць. Студент-медик може вправно розповісти про себе та своє життя, але абсолютно не розуміється на перекладі медичної термінології іноземною мовою. Багато часу на практичних заняттях зі студентами займає вивчення медичної термінології, адже важливим є не тільки її правильне тлумачення, а й правильне написання та вимова. Також певну частину часу викладач приділяє опрацюванню граматики на практичних заняттях. Людина, яка відмінно знає лексику, але не володіє граматичними знаннями, не зможе спілкуватися іноземною мовою або розуміти її на високому рівні. Зважаючи на зазначені аспекти, стає зрозуміло, що саме на говоріння часу майже ніколи не вистачає

на заняттях. Студенти-медики мають змогу вивчати лексику та граматику певної іноземної мови, проте практичних навичок їх використання, нажаль, не отримують у потрібному обсязі.

Вирішенням зазначених проблем може стати злагоджена робота гуманітарних та клінічних кафедр на постійній основі. Якщо викладачі зі спеціалізованих медичних кафедр будуть частіше пропонувати студентам матеріали з іноземних джерел, це буде сприяти актуальності цих наукових розвідок для майбутніх лікарів. Організація спільних занять з клінічних дисциплін та іноземної мови із залученням закордонних фахівців буде також цікавою та продуктивною для опанування знань з іноземних мов. Безперечно актуальним може стати організація розмовних клубів для студентів, де вони б мали змогу спілкуватися один з одним про різні медичні аспекти та інновації, вдосконалюючи свої комунікативні навички різними мовами.